

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref
202111858

Vår ref
22/2100-

Dato
21.11.2022

Statnett SF - nye 300 (420) kV sjøkabler over Fensfjorden i Alver Gulen og Masfjorden kommune - klagesak

Olje- og energidepartementet viser til NVEs klageoversendelse av 25. oktober d.å.

1. Bakgrunn

NVE ga 22. august 2022 anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse til Statnett SF for å bygge og drive to nye om lag 7,7 kilometer lange 300 (420) kV sjøkabler over Fensfjorden i Alver, Gulen og Masfjorden kommuner i Vestland fylke. Tiltaket er en utvidelse av eksisterende kabelanlegg.

Bakgrunnen for tiltaket er at det er forventet en betydelig forbruksvekst i Bergen og omegn. Mye av forbruket som ønsker å knytte seg til nettet ligger ytterst mot kysten der nettet er svakest. For å øke kapasiteten på kortere sikt, arbeider Statnett nå med flere tiltak, herunder etablering av to nye sjøkabler som vil doble kapasiteten over Fensfjorden. Tiltaket vil også åpne opp for at forbindelsen Fana–Litle Sotra–Kollsnes kan kobles ut ved etableringen av den såkalte Øygardskabelen, slik at eksisterende forbruk kan forsynes med tilfredsstillende forsyningssikkerhet.

2. Klage

NVEs vedtak er påklaget av tre privatpersoner (heretter «klagerne») som har fritidsboliger ved Ildalsvågen like ved landfallet til kablene i Gulen kommune.

Klagerne mener de er parter i konsesjonssaken. De anfører at de har rett til å benytte veien fram til muffestasjonen som adkomst til hyttene sine og at opprinnelig adkomst gjennom utmarken er avstengt eller blitt vanskeligere å benytte på grunn av tiltak i tilknytning til muffestasjonen og anleggsområdet.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Tollef Taksdal
22 24 61 71

3. Departementets merknader

Part i en sak om konsesjon til nye kraftledningsanlegg, er personer som avgjørelsen retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningsloven § 2. NVE og Statnett viser til at klagerne ikke er grunneiere i det aktuelle planområdet, og at de derfor ikke er parter i saken. Departementet skal bemerke at dette kan være en for snever tilnærming. Det er på det rene at klagerne er ikke grunneiere i det aktuelle planområdet, men departementet forstår klagen dit at de hevder de har veirett. Rett til å benytte vei til adkomst, det vil si en såkalt servitutt på fremmed grunn, kan innebære at man må regnes som part dersom denne veiretten blir påvirket. Som det fremgår nedenfor, har departementet ikke forutsetninger for ta stilling til om klagerne har veirett. Departementet viser til at spørsmålet om klagerne er parter i forvaltningsrettslig forstand ikke er av betydning for behandling av klagen, så lenge det uansett legges til grunn at de har rettslig klageinteresse.

Anførselene i klagen er ikke veldig presist angitt. Ut i fra fremstillingen i klagen legger departementet til grunn klagerne mener de har adkomst med karakter av en rettighet, til hyttene sine over området der muffestasjonen er plassert, og at denne adkomsten har blitt vanskeligere å benytte etter etablering av muffestasjonen. Klagerne synes også å mene de har blitt gitt rett til å benytte den nå anlagte veien fram til anlegget, som adkomst.

Ut ifra fremstillingen i klagen og plasseringen av hyttene ytterst på halvøya sør for muffestasjonen, antar departementet at klagerne historisk har hatt fysisk adkomst til hyttene til fots gjennom det aktuelle området. Så vidt departementet forstår saken, er hyttetomtene skilt ut fra hovedbruket og adkomsten går over dette. Videre er det vist til at det tidligere har vært søkt og godkjent en landbruksvei på hovedbruket, som skulle tjene som adkomst til de aktuelle hyttene. Ut i fra tilblivelsen, geografien og historikken, mener departementet det ikke virker usannsynlig at klagerne har en rett til adkomst over den aktuelle eiendommen, som går ut over den alminnelige ferdselsretten etter friluftsløven.

Anleggelse av vei i området var et tema klagerne uttalte seg til i forbindelse med konsesjonsbehandlingen av det første kabelanlegget i 2015. Klagerne viser også til etterfølgende korrespondanse med BKK. Det vises blant annet til et brev av 13. august 2019. Departementet oppfatter det slik at klagerne mener BKK har forespeilet dem en adgang til å benytte adkomstveien til muffestasjonen som adkomst til hyttene. Departementet har ikke forutsetninger for å vurdere hva som eventuelt skal være avtalt mellom BKK og klagerne, men peker i den forbindelse på at Statnett som BKKs rettsetterfølger ikke uten videre kan se bort ifra eventuelle avtaler.

Departementet er enig med Statnett i at hvorvidt klagerne har rettigheter på den aktuelle eiendommen er et privatrettslig forhold. Departementet er imidlertid ikke enig med Statnett at dette er foretaket uvedkomment. Dersom det foreligger en veirett eller annen rett til adkomst over eiendommen, som har karakter av en servitutt, så har denne et ekspropriasjonsrettslig vern. Dersom den planlagte utvidelsen av anlegget innebærer midlertidige eller permanente begrensninger i slike rettigheter, må Statnett ha rettslig adgang til dette gjennom avtale eller ekspropriasjon. Avtale med grunneier innebærer ikke at forholdet til eventuelle

servitutthavere er avklart. Det følger av oteigningslova § 11 at eksproprietanten, altså Statnett, så langt det er mulig skal redegjøre for hvem ekspropriasjonstiltaket rammer. Så vidt departementet kan se er klagerne oppført på listen over berørte grunn og rettighetshavere og har fått tilsendt relevante søknader mv. slik at de prosessuelle kravene i oteigningslova synes å være ivaretatt. Men selve spørsmålet om de har en rettighet på den aktuelle eiendommen, er avfeid av Statnett som et privatrettslig forhold.

Departementet mener kravet i oteigningslova § 11 ikke er oppfylt i dette tilfellet. Departementet finner at dette ikke får avgjørende betydning for ekspropriasjonstillatelsen, men kan ivaretas gjennom etterfølgende prosesser. Departementet forutsetter i den forbindelse at Statnett før det eventuelt anmodes om forhåndstiltredelse, undersøker nærmere om klagerne har rettigheter som blir berørt av tiltaket, og hvordan dette i så fall skal følges opp.

4. Konklusjon

Klagene tas ikke til følge. NVEs konsesjonsvedtak av 22. august 2022 opprettholdes. Vedtaket om ekspropriasjon stadfestes også, men med de forutsetninger som fremgår av departementets vurderinger over.

Departementets vedtak i klagesaken kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tollef Taksdal
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Norges vassdrags- og energidirektorat

Statnett SF

Målfrid Dyngeland

Trygve Asbjørn Wergeland

Vigdis Wergeland Snekkevik